

SCENARIUSZ DLA NAUCZYCIELA

TEMAT: Mamy okazję poznać Azję

Drogi nauczycielu, scenariusz, z którym za chwilę będziesz miał okazję się zapoznać został stworzony w celu zaprezentowania Ci nowoczesnych metod nauczania. Mam nadzieję, że dla Ciebie będzie stanowić źródło cennych inspiracji metodycznych, a dla Twoich uczniów stanie się zwiastunem dobrej zabawy.

Powinieneś wiedzieć, że prezentowany materiał został skonstruowany tak, abyś mógł go modyfikować i dopasowywać do własnych potrzeb. Weź pod uwagę fakt, że przedstawione w nim tematy stanowią tylko propozycję, która posłużyła do zobrazowania wybranych metod nauczania. Oznacza to, że każda opisana w tym materiale metoda jest na tyle uniwersalna, że może posłużyć Ci do realizacji różnorodnych przedmiotowo zajęć.

Schemat scenariusza został stworzony w oparciu o metodę uczenia dzięki zdobywaniu doświadczenia (ang. Experiential Learning Model) proponowaną przez amerykańskiego metodyka Davida Kolba.¹

CZĘŚĆ I: WIEDZA – TEORIA, ZASADY, REGUŁY

1. WSPÓLNE BUDOWANIE TEORII

Ta część zależy przede wszystkim od Ciebie. Zastanów się, z jakimi informacjami chciałbyś zapoznać uczniów i w związku z tym odpowiednio zmodyfikuj przedstawione w scenariuszu treści. Jeśli zdecydujesz się na realizację tematu zajęć, który został zaproponowany w tym materiale zacznij od przekazania najistotniejszych wiadomości teoretycznych. Pomóż uczniom samodzielnie odkryć różne zagadnienia związane z Azją i jej charakterystyką. Pamiętaj jednak, aby ograniczyć się tylko do tego, co dzieci powinny wiedzieć obligatoryjnie. Przekonasz się, że dodatkowe informacje przyswoją same, niejako przy okazji podczas realizacji

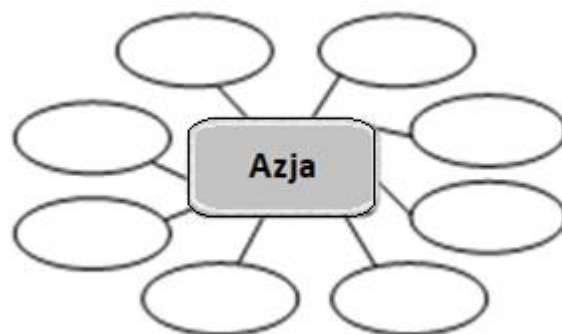
¹ <http://infed.org/mobi/david-a-kolb-on-experiential-learning/>

późniejszych ćwiczeń. Głównym zadaniem w tej części zajęć jest więc wspólne zbudowanie teorii, a nie jej podyktowanie. Aby skutecznie, ale także kreatywnie tworzyć razem z uczestnikami zajęć kolejne treści teoretyczne możesz wykorzystać:

a. Fabrykę skojarzeń:

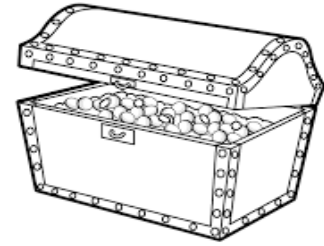
Chcąc sprawdzić, co uczniowie wiedzą i na ile trafnie opisują Azję zagraj z nimi w skojarzenia. Jest to proste i krótkie ćwiczenie, które sprawi, że dzieci zaangażują się we wspólne tworzenie obrazu tego kontynentu. Poproś więc uczniów, aby podawali wszystkie hasła kojarzące się im z Azją. Oczywiście nie muszą być to tylko skojarzenia stricte geograficzne. Uczestnicy zajęć udzielają odpowiedzi na podstawie dotychczasowej wiedzy oraz posiadanych doświadczeń. Takie jest, bowiem założenie ćwiczenia. Zanim uczniowie poznają wymaganą charakterystykę najpierw próbują ją stworzyć samodzielnie w sposób intuicyjny. Dzięki temu samo hasło stanie się im dużo bliższe i będzie kojarzone wielowymiarowo. Skojarzenia, więc mogą dotyczyć różnych dziedzin życia i nauki. Narysuj na tablicy podobny schemat jak ten poniżej i zapisuj wszystkie propozycje podawane przez dzieci. Pamiętaj żeby ich nie oceniać. Zachęcaj uczniów do tego, aby podawali jak najwięcej propozycji. Na tym etapie najważniejsza jest ilość, nie jakość. Kiedy zakończycie już szukanie skojarzeń, a wasza tablica zapełni się hasłami podkreśl lub w inny sposób zaakcentuj odpowiedzi, które są najważniejsze z geograficznego punktu widzenia. Na samym końcu, nawiązując do odpowiedzi, które dzieci wygenerowały wcześniej zapoznaj ich z faktyczną charakterystyką tego kontynentu.

b. Kufer informacji:

Skoro macie już stworzony ogólny zarys informacji, które będą potrzebne do dalszej pracy, teraz możecie zacząć analizować wiadomości szczegółowe. Przed zajęciami przygotuj kufer informacji. Znajdować się w nim powinny różnorodne materiały i pomoce dydaktyczne związane z jednym z krajów azjatyckich, którego problemy chcesz omówić (np. gazety i kolorowe magazyny, artykuły, ulotki, kalendarz z zaznaczonymi świętami, widokówki, bilety, pałeczki, restauracyjne oferty sushi, broszury podróźnicze, mapy, przewodniki turystyczne, kurs waluty, zdjęcia, oferty dla szkół i przedszkoli, rozkłady autobusów, statystki pogodowe itd.). Z pomocą tych treści z łatwością zamienisz zwykłe wyszukiwanie informacji w dobrą zabawę. Poproś uczestników zajęć, aby zgromadzili się w okręgu, a następnie ustaw między nimi przygotowany kufer informacji. Teraz wskaż, że przy pomocy materiałów zgromadzonych w kufrze ich zadaniem będzie zdefiniowanie problemów, które dotyczą np. Chin. Daj uczniom trochę czasu na zapoznanie się ze zgromadzonymi materiałami i przeanalizowanie treści, które się w nich znajdują. Po upływie kilkunastu minut zapytaj, czy któryś z uczestników zajęć wpadł na jakiś trop i na jakiej podstawie wysnuł takie wnioski. Zachęć do tego, aby zaprezentował materiały, które pomogły mu znaleźć odpowiedź na postawione pytanie. W oparciu o propozycje dzieciaków zacznij opisywać konkretne problemy, z którymi borykają się Chińczycy. Pamiętaj o tym, aby usystematyzować zgromadzone wiadomości oraz jak najczęściej nawiązywać do tego, co mówili uczniowie. Zobaczysz, że przez długi czas dzieci będą potrafiły wymienić i zdefiniować problemy dotyczące Chin.

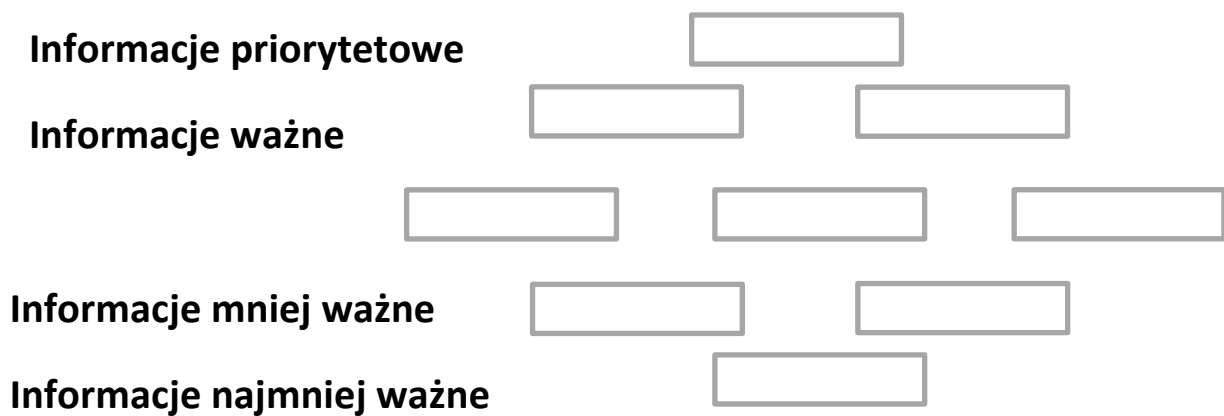

c. Diamentowe uszeregowanie:

Chcąc zapoznać uczniów z częścią dotycząca klimatu tego kontynentu pamiętaj, aby to zrobić w jak najbardziej przejrzysty sposób. W związku z tym, że jest to zagadnienie dosyć obszerne, zawierające wiele różnorodnych informacji zastanów się nad zastosowaniem metody

nazywanej diamentowym uszeregowaniem. Jej głównym celem jest hierarchizacja przedstawianych wiadomości m. in. w kolejności od najbardziej istotnych do najmniej. Można ją także wykorzystywać do zapisuj różnorodnych faktów lub twierdzeń, które pojedynczo z siebie wynikają. Jej zapis przypomina kształt diamentu lub karcianej figury „karo”. W oparciu o propozycję tematu zajęć przedstawioną w tym scenariuszu, tak jak wcześniej wspomniano możesz wspólnie z uczniami uszeregować informacje dotyczące klimatu Azji. Postaraj się tak pokierować pracą uczestników zajęć, aby na samej górze układu znajdowały się cechy najbardziej charakterystyczne i indywidualne dla tego kontynentu, a na dole cechy wspólne i podobne do pozostałych kontynentów. W ćwiczeniu czwartym zostały przedstawionych schemat, który możecie wypełnić. Na pewno znacznie ułatwi on uczniom proces uczenia się. Poniżej zilustrowany został schemat, który tłumaczy rozmieszczenie wiadomości przy pomocy metody diamentowego szeregowania.

- **KARTY PRACY UCZNIÓW**

Pamiętaj, aby po zakończeniu ćwiczeń wprowadzających podsumować informacje, z którymi chciałeś zapoznać uczniów na tym etapie. Przy pomocy kilku pytań kontrolnych sprawdź, czy uczestnicy zajęć przyswoili ten fragment wiedzy teoretycznej, a następnie ustal ewentualne braki. Jest to odpowiedni moment na uzupełnienie oraz wytłumaczenie niezrozumiałych treści, którymi sprawne posługiwanie się będzie niezbędne w dalszej części zajęć. W ramach utrwalenia wiadomości

poproś uczniów o wykonanie pierwszych trzech ćwiczeń znajdujących się w Karach Pracy. Czas przeznaczony na ich realizację wynosi około piętnastu minut.

CZĘŚĆ II: PRAKTYKA – ZASTOSOWANIE, ODWOŁANIE DO ŻYCIA

2. STOSOWANIE NABYTEJ WIEDZY W PRAKTYCE

W tej części istotne jest uświadomienie dzieciom, w jakim celu uczą się konkretnego zagadnienia. Wiadome jest, że im bardziej prezentowane informacje dotyczą życia, tym większa szansa na to, że uczniowie intuicyjnie będą czuli potrzebę ich opanowania. Nie jest to jednak regułą. Postaraj się proponować takie metody pracy, które dadzą dzieciom możliwość wykorzystywania nabytych wiadomości w praktyce, będą wymagać planowania lub rozwiązywania złożonych problemów. Wykorzystuj na zajęciach proponowane metody aktywizujące, nieoczywiste środki dydaktyczne oraz potencjał twórczy swoich uczniów. Daj możliwość zetknięcia się uczniom z problemem oraz podjęciem próby jego rozwiązania. Spraw, aby uczenie się przestało być przykrym obowiązkiem a stało się atrakcyjną aktywnością. Nie zapominaj, że przy pomocy nowoczesnych metod nauczania jest w stanie przekazać dzieciom każdy rodzaj wiedzy oraz wykształcić konkretne umiejętności. Na tym etapie posłuż Ci:

a. Technika 635

Chcąc rozwiązać dowolny problem związany z tematem zajęć masz całą paletę możliwości, jeśli chodzi o dobór metody, którą mógłbyś wykorzystać. Jedną z nich jest właśnie uniwersalna technika 635. Dzięki niej uczniowie otrzymają możliwość rozwiązania proponowanego przez Ciebie problemu w twórczy sposób. Ponadto doskonalić będą współdziałanie w zespole oraz nauczą się szybko podejmować poprawne decyzje. Załóżmy, że wspólnie z uczniami chcesz podjąć próbę znalezienia rozwiązania dla problemu, jakim są trzęsienia ziemi i tsunami na kontynencie azjatyckim. Technika 635 umożliwi Wam znalezienie pomysłów zapobieganie tym zjawiskom. W związku z tym podziel klasę na

sześcioosobowe grupy. Każda z drużyn otrzymuje jeden arkusz odpowiedzi, który zawarty został w ćwiczeniu piątym znajdującym się w Kartach Pracy. Wszyscy członkowie zespołu wpisują po trzy rozwiązania sytuacji problemowej opisanej w tytule, podając arkusz sąsiadowi siedzącemu po jego lewej stronie. Sytuacja powtarza się do momentu aż każdy uczestnik zapisze na arkuszu swoje pomysły. Warunek jest jeden, nie można powielać odpowiedzi, które już się pojawiły. Czas przeznaczony na realizację zadania wynosi pięć minut. Po zakończeniu pracy wspólnie przeanalizujcie powstałe rozwiązania i razem wybierzcie propozycje wydające się najlepszymi. Koniecznie określcie, z jakich powodów dana propozycja została uznana za wyjątkowo trafną. Na podstawie tej metody możesz także prosić uczniów o znalezienie przyczyn lub skutków opisanych wyżej zjawisk. Wszystko zależy od tego, w jaki sposób zdefiniujesz problem. Poniżej został przedstawiony schematyczny zapis techniki 635 (6 osobowe grupy, 3 rozwiązania, 5 minut).

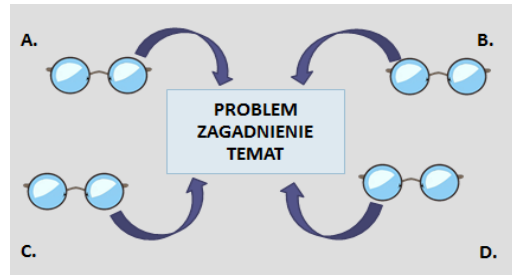
	PROBLEM		
Uczeń 1	1.	2.	3.
Uczeń 2	1.	2.	3.
Uczeń 3	1.	2.	3.
Uczeń 4	1.	2.	3.
Uczeń 5	1.	2.	3.
Uczeń 6	1.	2.	3.

b. Technika okulary

Jest to technika, która niezwykle angażuje i mobilizuje uczniów do działania. Kształci umiejętność selekcjonowania informacji oraz patrzenia na problem z różnych punktów widzenia. Daje uczniom możliwość rozwijania myślenia problemowego, a także pozwala spojrzeć na prezentowane treści holistycznie. Jej hasłem przewodnim jest

twierdzenie, że „na niektóre sprawy można spojrzeć z różnych punktów widzenia używając różnych okularów”. Należy jednak pamiętać, że „okularami” nie powinny być podstawowe treści

nauczania, a raczej określony sposób spojrzenia na treść. Uczniowie otrzymują materiały i odpowiednie okulary, przez które mają patrzeć na przedstawione zagadnienie. Dla przykładu, więc na choroby okresu dziecięcego można spojrzeć z punktu widzenia łatwości zakażenia, objawów, profilaktyki i powikłań.² Stosując opisywaną technikę na zajęciach dotyczących charakterystyki Azji, możesz ją wykorzystać do przeanalizowania określenia: „Azja – kontynentem kontrastów geograficznych”. W zależności od rodzaju nałożonych okularów możliwe będzie, więc przeanalizowanie: przyczyn, skutków, szans i zagrożeń tego zjawiska. Przed zajęciami przygotuj materiał tekstowy lub film, który będzie źródłem odpowiedzi na wymienione kategorie. Następnie podziel uczniów rozdając im odpowiednie okulary i poproś o skupienie uwagi tylko na swoim punkcie widzenia. Zadaniem dzieci będzie znalezienie i zanotowanie odpowiedzi w oparciu o przygotowany przez Ciebie materiał dydaktyczny. Pamiętaj, aby podkreślić, że każdy z uczestników zajęć powinien skoncentrować się i wybierać wiadomości przydatne tylko z jego perspektywy. Ostatnim etapem zadania jest zebranie i wysłuchanie ustaleń przygotowanych przez dzieci, a także podjęcie próby ich przedyskutowania oraz usystematyzowania. Dla utrwalenia poznanych informacji zleć uczniom wykonanie ćwiczenia trzeciego z Kart Pracy.

CZĘŚĆ III: DOŚWIADCZENIE – AKTYWNOŚĆ, ĆWICZENIA, GRY

3. ZDOBYWANIE DOŚWIADCZENIA

W tej części istotne jest umożliwienie dzieciom zdobywania nowych doświadczeń. Uczenie się w ten sposób stanowi podstawę kształcenia

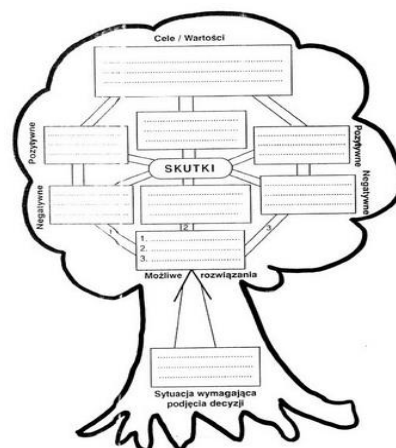
² Nowoczesne nauczanie – praktyczne wskazówki dla nauczycieli, wykładowców i szkoleniowców, (2010); Petty, G., wyd. GWP, Sopot; str. 235 - 236

postawy badawczej, rozbudzania ciekawości poznawczej oraz nabywania kompetencji społecznych. Opisane cele osiągniesz dzięki stosowaniu ćwiczeń aktywizujących, wdrażaniu pracy grupowej oraz wprowadzaniu zadań wymagających podejmowania decyzji. Uczniowie przy pomocy zgromadzonej wcześniej wiedzy, ale także w oparciu o intuicję powinni próbować rozwiązywać zadania wymagające myślenia dywergencyjnego. Poniżej opisane zostały przykładowe metody, które w tej części zajęć możesz wykorzystać:

a. Drzewko decyzyjne:

Jeśli zaistnieje na zajęciach potrzeba podjęcia konkretnej decyzji związanej z tematem lekcji możesz wykorzystać do tego metodę nazywaną drzewkiem decyzyjnym. Jest to zapis graficzny, który służy do notowania rozważań prowadzących do rozwiązania dylematu związanego z przedstawioną sytuacją problemową. W pniu drzewa należy wpisać problem, nad którego rozwiązaniem myślicie. Na poziomie kory powinny znaleźć się propozycje jego rozwiązań. Kolejny poziom jest miejscem na rozpisanie dobrych i złych konsekwencji poszczególnych wariantów rozwiązania problemu. W koronie drzewa należy natomiast określić wartości i cele, którymi kierowała się osoba podejmująca decyzję. Metoda jest na tyle uniwersalna, że można jej używać do dowolnych treści lekcyjnych, które wymagają od dziecka podjęcia decyzji, a przed tym rozważenia jej plusów i minusów. Przykładem okazji do wykorzystania drzewka decyzyjnego podczas zajęć dotyczących kontynentu azjatyckiego może być np. podjęcie decyzji w odpowiedzi na pytanie, czy kierunki rozwoju gospodarczego Chin podążają w dobrym kierunku? Schematyczne drzewko decyzyjne zostało przedstawione w ćwiczeniu siódmym zamieszczonym w Kartach Pracy uczniów. Obok natomiast znajduje się skrót graficzny do twojej dyspozycji. Spróbujcie

wykonać to zadanie i sprawdźcie, czy większość osób w grupie podjęło tę samą decyzję.

b. Debata za i przeciw

Jest to metoda nauczania, którą najczęściej stosuje się w momencie, kiedy chcemy, aby uczniowie spojrzeli na omawiany problem z dwóch różnych punktów widzenia. Następnie dążymy do tego, aby dzieci miały okazję wspólnie go przeanalizować, a w efekcie końcowym żeby podjęły lepszą z możliwych decyzji. Taka forma dyskusowania rozwija umiejętność logicznego myślenia i argumentowania, słuchania siebie nawzajem oraz porządkowania nabytych informacji. Najczęściej to nauczyciel wybiera temat debaty i określa też zasady. Pomaga uczniom przygotować się do udziału w niej a następnie dzieli uczestników zajęć na przeciwników i zwolenników jakiegoś rozwiązania. W trakcie trwania debaty prowadzący lekcje uważnie słucha wypowiedzi dzieci, lecz powstrzymuje się od ich komentowania. W tym czasie obie strony biorące udział w zadaniu przedstawiają swoje punkty widzenia. O tym, czyje argumenty okażą się bardziej przekonujące decydują obserwatorzy i słuchacze. Debata za i przeciw powinna być kierowana, przez co najmniej jednego moderatora. Do jego zadań należy otwieranie dyskusji, przydzielanie i odbieranie głosu oraz pilnowanie czasu trwania debaty. Przykładem problemu rozwiązywanego taką metodą może być dyskusja na temat wartości „kultury ryżu”. Przeciwne strony mogą reprezentować poszczególne stanowiska:

„Kultura ryżu” jest wartościowym i wyjątkowym wytworem.

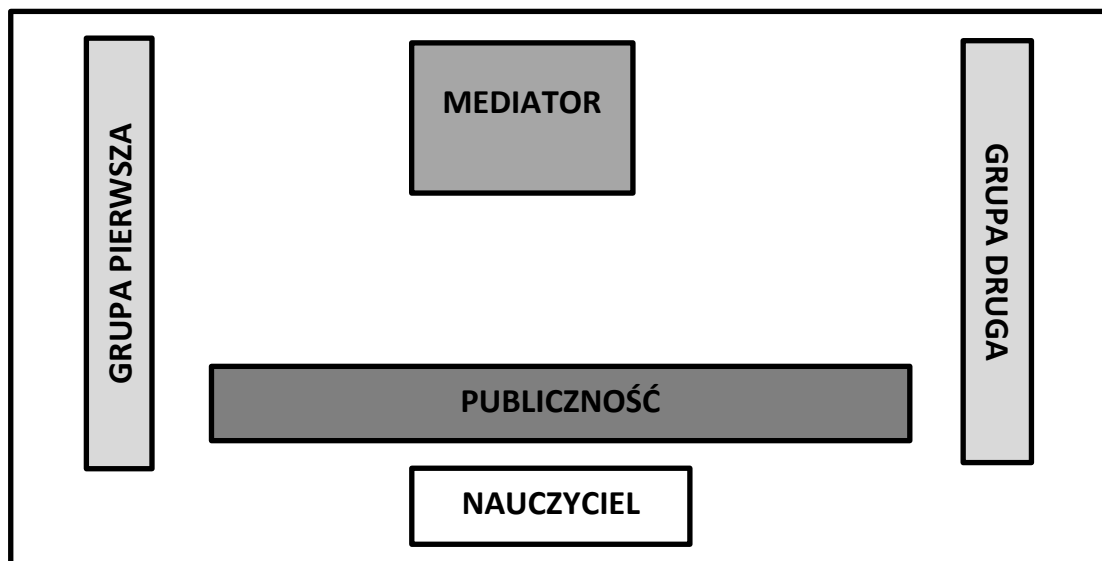
VS

„Kultura ryżu” nie jest niczym wyjątkowym, gdyż nie przekazuje żadnych wartości.

Poniżej przedstawiony został schemat, który przedstawia rozkład miejsc w klasie podczas trwania debaty za i przeciw. Dobrze jest także, aby w

widocznym dla wszystkich uczestników miejscu umieszczony był zegar. Pomoże to poszczególnym grupom kontrolować czas wypowiedzi.

CZĘŚĆ IV: REFLEKSJA – WNIOSKI, WYRAŻANIE OPINII I UCZUĆ

4. WYSUWANIE WNIOSKÓW

Ostatnia część zajęć powinna dotyczyć podsumowania, refleksji nad wykonanymi zadaniami oraz oceny efektywności pracy na zajęciach. Poproś uczniów o wykonanie ćwiczenia siódmego, a następnie wspólnie z nimi przeanalizuj nabyte informacje i umiejętności oraz daj możliwość wypowiedzenia się. Poproś o kilka słów na temat omawianego kontynentu oraz refleksji z nim związanych. Zapytaj o wrażenia dotyczące przebiegu zajęć i współpracy między uczniami.

KARTY PRACY UCZNIĄ

TEMAT: Mamy okazję poznać Azję

Drogi uczniu,
na dzisiejszych zajęciach po raz kolejny przekonasz się, że nauka geografii to czysta przyjemność. Zadania, które za chwilę będziesz miał okazję rozwiązywać sprawiają, że Twoje myślenie o niej zupełnie się zmieni. Uwaga! Istnieje duże ryzyko polubienia geografii, miej się na baczności 😊 Powodzenia!

Ćwiczenie 1.

Poniżej przedstawiona została mapa konturowa Azji. Przyjrzyj się jej dokładnie, a następnie odpowiedz na pytania:

- Jak myślisz, co kształtem może przypominać mapa Azji?
.....
- Jak myślisz, ilu mieszkańców zamieszkuje ten kontynent?
.....
- Czy Azja ma dostęp do jakiegoś oceanu?
.....
- Gdybyś miał wybrać jeden symbol najlepiej charakteryzujący Azję, to, co to by było? Symbol przedstaw na mapie.
.....

Ćwiczenie 2.

Wymień problemy, z którymi boryka się znaczna część mieszkańców Chin.

.....

.....

.....

.....

Ćwiczenie 3.

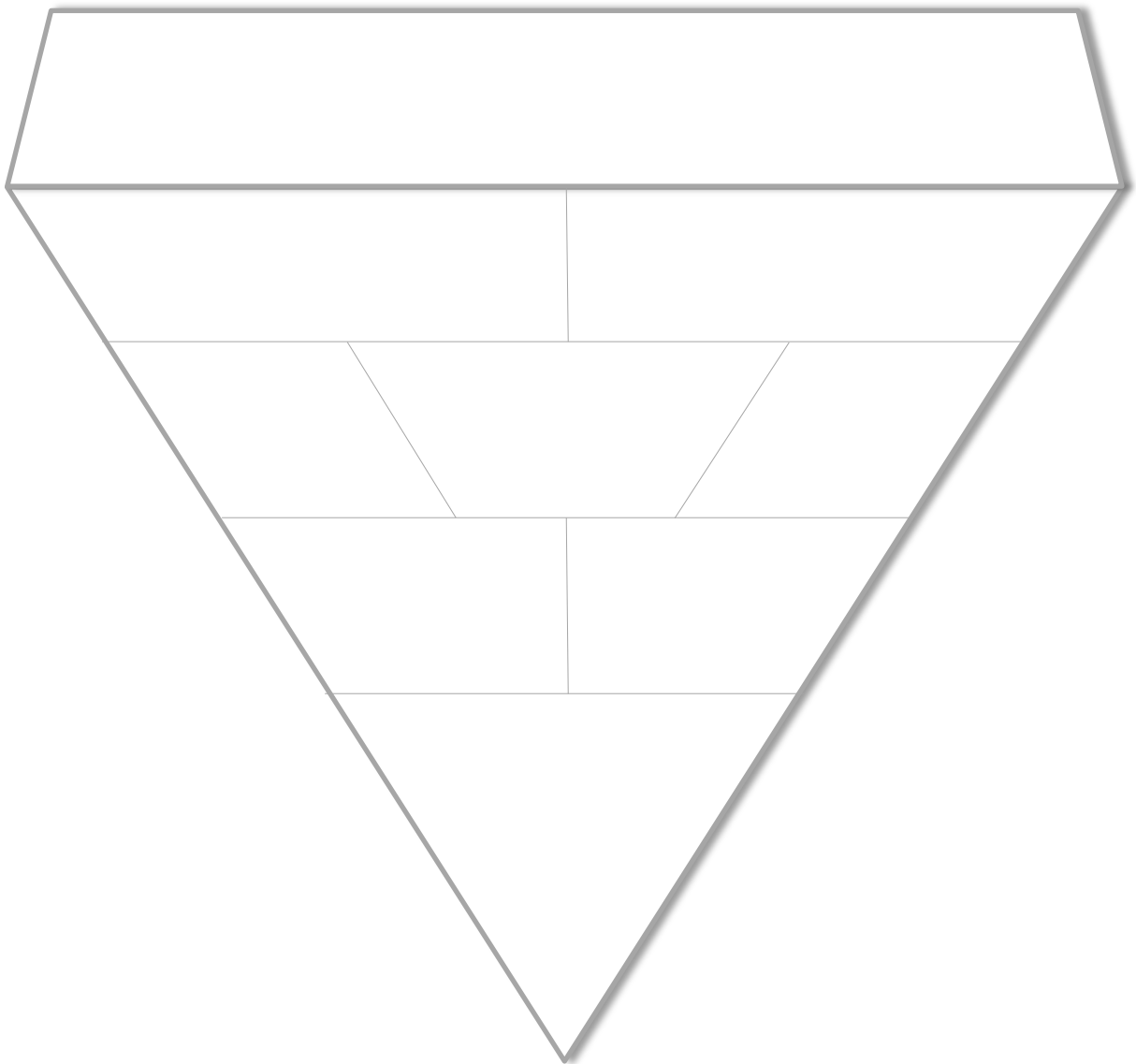
Spróbuj przy pomocy rysunku udowodnić, że Azja jest kontynentem wielkich kontrastów geograficznych. Po wykonaniu ćwiczenia porównaj efekty swojej pracy z innymi uczestnikami zajęć.

Ćwiczenie 4.

Poniżej znajduje się konturowy rysunek diamentu. Posłuży Ci on do zapamiętania najważniejszych informacji, które zdobyłeś w trakcie dzisiejszych zajęć. Wspólnie z nauczycielem ustalcie wiadomości, które warto w nim umieścić. Pamiętaj, aby zrobić to w sposób hierarchiczny umieszczając na samej górze zagadnienia najważniejsze na dole natomiast te najmniej istotne. Przed rozpoczęciem pracy nadaj swojemu diamentowi tytuł, tak abyś wiedział, z czym wiążą się informacje w nim zawarte.

TYTUŁ:.....
.....

Ćwiczenie 5.

Poniżej przedstawiony został arkusz pracy, który niezbędny będzie podczas wymyślania rozwiązań dotyczących skutecznych sposobów informowania i ostrzegania mieszkańców Azji o zbliżającym się trzęsieniu ziemi i tsunami. Jaką propozycję wybraliście ostatecznie?

PROPOZYCJE SKUTECZNYCH SYSTEMÓW INFORMOWANIA O ZAGROŻENIU TRZĘSIENIEM ZIEMI LUB TSUNAMI			
Uczeń 1	1.	2.	3.
Uczeń 2	1.	2.	3.
Uczeń 3	1.	2.	3.
Uczeń 4	1.	2.	3.
Uczeń 5	1.	2.	3.
Uczeń 6	1.	2.	3.

Ćwiczenie 6.

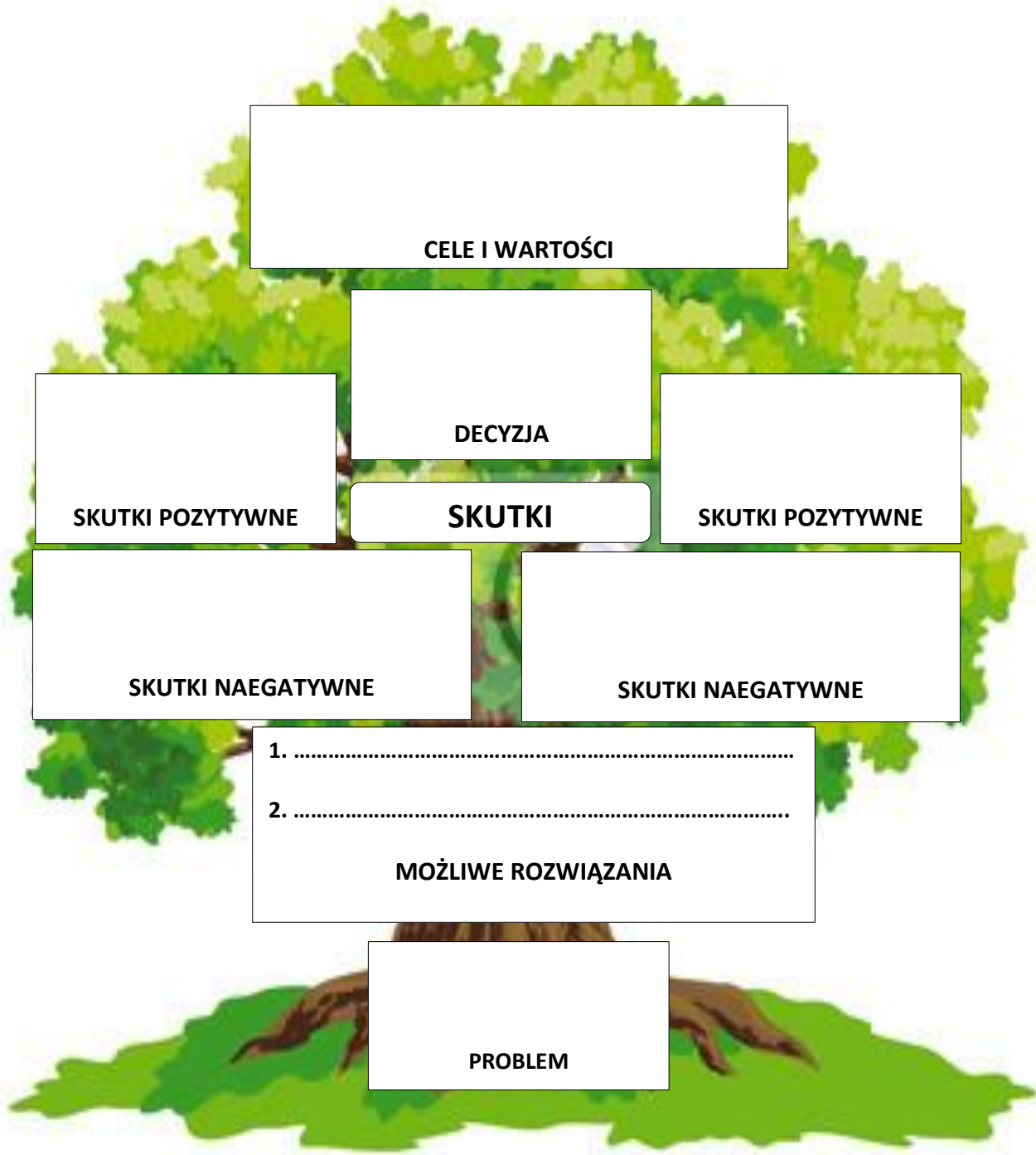
Spośród wypisanych poniżej krajów zakreśl zielonym długopisem te, które wchodzą w skład kontynentu azjatyckiego:

Chiny, Tunezja, Portugalia, Mongolia, Malta, Stany Zjednoczone, Kopenhaga, Indie, Filipiny, Iran, Kazachstan, Uzbekistan, Ekwador, Tajlandia, Turcja, Grecja, Wietnam, Boliwia, Urugwaj, Peru

Ćwiczenie 7.

Przy pomocy schematu drzewka decyzyjnego podejmij decyzję w odpowiedzi na pytanie, czy kierunki rozwoju gospodarczego Chin podążają w dobrym kierunku?

SKRYPT DLA NAUCZYCIELA

TEMAT: Mamy okazję poznać Azję

1. CELE DYDAKTYCZNE ZAJĘĆ:

Uczeń wie:

- Uczeń wie, czym charakteryzuje się kontynent azjatycki.
- Uczeń zna przyczyny i skutki problemów mieszkańców Chin.
- Uczeń wie, jakie są cechy klimatyczne kontynentu azjatyckiego.
- Uczeń wie, dlaczego Azja nazywana jest kontynentem kontrastów geograficznych.
- Uczeń wie, w jaki sposób umysł ludzki skutecznie zapamiętuje różne partie materiału szkolnego.
- Uczeń wie, jak powinna wyglądać praca w grupie.
- Uczeń wie, że gry dydaktyczne mogą rozwijać kompetencje geograficzne.
- Uczeń wie, na czym polegają aktywne metody nauczania.
- Uczeń wie, że istnieją metody nauczania, które pozwalają w sposób efektywny i twórczy przyswajać wiadomości szkolne z geografii.
- Uczeń wie, że geografia powiązana jest z innymi dziedzinami nauki.
- Uczeń wie, że ma wpływ na efekty swojej pracy.

Uczeń potrafi:

- Uczeń potrafi powiedzieć, czym charakteryzuje się kontynent azjatycki.
- Uczeń potrafi ustosunkować się do problemów mieszkańców Chin.
- Uczeń potrafi wymienić cechy klimatyczne Azji.
- Uczeń w sposób twórczy potrafi zapamiętywać różnego typu informacje dotyczące geografii.
- Uczeń potrafi grać w gry dydaktyczne, które rozwijają jego kompetencje geograficzne.
- Uczeń potrafi efektywnie pracować w zespole oraz przekazywać wiedzę kolegom z grupy.
- Uczeń potrafi pracować przy pomocy nowoczesnych metod edukacyjnych.
- Uczeń potrafi stawiać trafne pytania oraz wypowiadać własną opinię.
- Uczeń potrafi myśleć w sposób twórczy i odtwórczy.

Postawy ucznia:

- Uczeń rozwija postawę otwartości dla zdobywania i pogłębiania wiedzy geograficznej.
- Uczeń rozwija postawę tolerancji dla nieszablonowych i twórczych rozwiązań proponowanych przez innych uczestników zajęć.
- Uczeń rozwija przekonanie, że istnieje wiele sposobów dochodzenia do prawidłowych rozwiązań.
- Uczeń rozwija postawę pewności siebie, która przejawia się w radzeniu sobie z zagadnieniami problemowymi.
- Uczeń rozwija postawę otwartości związaną z nowoczesnymi metodami pracy na zajęciach.

2. METODY NAUCZANIA WYKORZYSTANE W SCENARIUSZU:

Zaprezentowany scenariusz oparty został na nowoczesnych metodach wynikających z nauczania czynnościowego, problemowego i sytuacyjnego. Jest to odpowiedź na współczesny nurt dotyczący uczenia się przez działanie i komunikację oraz budowania wiedzy wspólnie przez ucznia i nauczyciela. Podmiotowość dziecka oraz kształtowanie w nim poczucia sprawczości jest jednym z nadrzędnych celów obecnej edukacji. W związku z tym dzięki stosowaniu opisanych metod uczeń ma szansę zdobywać wiedzę i doświadczenie w sposób twórczy oraz kształtować przekonanie, że jest podmiotem działań pedagogicznych.

- **Metoda zadaniowa** – kontrola i sprawdzenie wiedzy teoretycznej dziecka na temat kontynentu azjatyckiego.
- **Metoda prób i błędów** – rozwiązywanie zadań w sposób intuicyjny, możliwość wykonywania zadań dowolną techniką, po czym analizowanie plusów i minusów obranej przez dziecko strategii.
- **Metoda pracy zespołowej** – rozwiązywanie zagadnień problemowych w mniejszych grupach, wykorzystanie potencjału jej członków a co się z tym wiąże podniesienie efektywności i wydajności pracy.
- **Fabryka skojarzeń** – budowanie teorii na podstawie luźnych skojarzeń, pobudzanie wyobraźni i myślenia twórczego.
- **Kuferek informacji** – selekcjonowanie informacji, szukanie odpowiedzi w materiałach źródłowych, rozwój myślenia problemowego.

- **Diamentowe uszeregowanie** – hierarchizacja zdobytych wiadomości według określonego kryterium.
- **Drzewko decyzyjne** – podejmowanie decyzji, analizowanie mocnych i słabych stron rozwiązania, myślenie przyczynowo – skutkowe.
- **Debata za i przeciw** – argumentowanie swojego stanowiska w danej sprawie, umiejętność słuchanie się nawzajem, podejmowanie próby dojścia do porozumienia.
- **Okulary** – postrzeganie sytuacji problemowej przez pryzmat określonego punktu widzenia, patrzenie na problem holistycznie, dostrzeganie możliwości różnych punktów widzenia.
- **Technika 635** – generowanie rozwiązań twórczych, szukanie pomysłów na rozwiązanie problemu i próba wdrożenia ich w życie, argumentowanie wypowiedzi.

3. UMIEJĘTNOŚCI, KTÓRE UŁATWIĄ PRZEPROWADZENIE ZAJĘĆ:

- Umiejętności i kompetencje z zakresu geografii.
- Umiejętność posługiwania się nowoczesnymi metodami nauczania przedmiotów przyrodniczych.
- Umiejętność posługiwania się wiedzą z zakresu efektywnych metod nauczania.
- Umiejętność angażowania się w działania podejmowane przez uczniów.
- Umiejętność odkrywania i budowania teorii wspólnie z dziećmi.
- Umiejętność monitorowania postępów dziecka.
- Umiejętność przeprowadzenia opisanych w scenariuszu ćwiczeń.

4. WYKAZ ŚRODKÓW DYDAKTYCZNYCH:

* kufer informacji (wyposażony np. w gazety i kolorowe magazyny, artykuły, ulotki, kalendarz z zaznaczonymi świętami, widokówki, bilety, pałeczki, restauracyjne oferty sushi, broszury podróznice, mapy, przewodniki turystyczne, kurs waluty, zdjęcia, oferty dla szkół i przedszkoli, rozkłady autobusów, statystki pogodowe) * materiał źródłowy do analizy stwierdzenia: „Azja – kontynent kontrastów geograficznych”*